No. 57. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

DONDERDAG 16 MEI.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelasten de Gelanden aan de beide oevers van de Rivier de MARK, boven dezelve Stad, tot aan de limiet van GINNEKEN, een ieder voor zoo veel hem aangaat, om, uiterlijk vóór den 30. Mei 1844, al het Riet, de Liezen, Biezen, Ruigten, Kruiden en Vuilnis, voor zoo verre hunne landen, waterloopen en slooten strekken, ter halve breedte der Rivier, te ontwortelen en te zuiveren; om het alzoo geämoveerde niet in de Rivier te doen verblijven of drijven laten, maar al hetzelve daaruit te halen en te brengen op den kant van hunne landerijen, zoodanig, dat het uitgehaalde niet weder in de Rivier kunne vallen; en om voorts hetzelve onverwijld van de kantens weg te voeren; zullende het gebrekkig bevondene, ten koste van den nalatigen, worden aanbesteed, om geämoveerd, gezuiverd, uitgehaald en opgemaakt te worden.

Wijders, om voor zoo verre hunne landerijen, waterloopen en slooten strekken, alle hoofden, palen, boomen, pooten, stronken, wortels, kribben, dijkeldammen, zoden, steenen en andere beletselen, in de voorschrevene Rivier, of langs de beide oevers aangebragt, geplant, gemaakt, gezet, geworpen of gevonden wordende, almede uiterlijk vóór den 30. Mei aanstaande, uit te roeijen en uit den weg te ruimen; zullende bij nalatigheid, het gebrekkig bevondene evenzeer ten koste van den nalatigen, zal worden besteed, om opgeruimd of gerooid te worden.

Zullende diegenen, die bij het beggan der Rivierschouw bevonden worden aan het in deze voorschrevene *niet* of slechts gedeeltelijk te hebben voldaan, voor iedere overtreding of nalatigheid, vervallen in eene boete van *Zes Gulden*, en daarenboven opdraaijen voor alle de door hun verzuim of onwilligheid teweeg gebragte kosten, wordende [illegible] art. 48 van het Reglement en Ordonnancie op het ruimen, vegen en schoonmaken der beken, binnenwateringen en verdere waterloopen in de Baronnie van BREDA, den 8. [illegible] gearresteerd.

Wordende de belanghebbenden verder gewaarschuwd, dat de schouwvoering over voors. gedeelte der Rivier, zal plaats hebben den 1. Junij aanstaande.

En ten einde een ieder wien zulks aangaat, zich dien overeenkomstig kunne gedragen, zal deze binnen de Stad BREDA worden gepubliceerd en geaffigeerd, en een genoegzaam aantal exemplaren aan de Heeren Burgemeesteren der aan gezegde gedeelte der Rivier DE MARK belendende Gemeenten, worden toegezonden, met uitnoodiging, om deze Publicatie in hunne respective Gemeenten te doen afkondigen en aanplakken, met bijvoeging der waarschuwing om zich dien overeenkomstig te gedragen.

BREDA, den 13e Mei 1844.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Mei.

De koning en de koninklijke familie hebben heden voor de tweede maal de tentoonstelling van voorwerpen der nationale nijverheid bezocht, vergezeld van den minister van koophandel en de leden der beoordeelende commissie. De tentoonstellers waren alleen in de galerijen toegelaten en mogten zich van de plaatsen hunner voorwerpen niet verwijderen. Men had daartoe zorgvuldiger maatregelen genomen dan bij het eerste bezoek, toen de tentoonstellers middel hadden weten te vinden, om hunne toegangkaarten bij herhaling in handen van anderen te spelen, waardoor zich wel 10000 menschen in het gebouw bevonden.

Van de 86 departementen van Frankrijk hebben er 84 voorwerpen naar deze tentoonstelling gezonden; alleen de departementen Corsika en du Lot niet; daarentegen ziet men er voorwerpen uit de fransche overzeesche bezittingen Algerie, Guadeloupe, Pondichery en Bourbon.

— De kamer der pairs heeft zich in hare zitting van gisteren nog bezig gehouden met Art. 15 der wet op het middelbaar onderwijs, handelende over de certificaten van zedelijkheid der aspiranten tot het geven van onderwijs; daarna heeft zij de bepaling aangenomen, dat in de instituten de onderwijzers of hulponderwijzers, drie jaren na de uitvaardiging der wet den graad zullen moeten hebben van bachelier-ès-lettres. — De discussie duurde bij het vertrek van den post nog voort. Men denkt dat het Art. 17, hetwelk betrekking heeft op de kerkelijke scholen, waarover de commissie het niet eens is met het gouvernement, tot belangrijke discussien zal leiden.

Waarschijnlijk zal de kamer tegen het laatst der week de wet op het onderwijs afgehandeld hebben, even als de afgevaardigden die over de gevangenissen.

— Zeshonderd Katholijken van Marseille hebben aan den graaf *van Montalembert* een adres gezonden, waarin zij hunnen dank en bewondering betuigen over de wijs, waarop die graaf in de kamer der pairs de belangen van het Katholijk geloof heeft verdedigd.

De graaf heeft het adres beantwoord, en te kennen gegeven, dat hij steeds op gelijke wijs zou voortgaan, ten einde de geestkracht der Katholijken in Frankrijk te doen herleven, en daardoor dagelijks het getal te doen toenemen van hen, die zich onvoorwaardelijk toeleggen op de verdediging van de regten der Kerk.

— Gisteren hebben voor het hof van assises te regt gestaan de heeren *Veuillot* en *Barrier*, hoofdredacteur en verantwoordelijke uitgever van het dagblad *l'Univers*, als beschuldigd van aanzetting tot ongehoorzaamheid aan de wetten, en zulks in eene voorrede, welke geplaatst is voor eene brochure over de vrijheid van onderwijs, en het regtsgeding van den abt *Combalot*. De jury heeft beide heeren schuldig verklaard, en het hof hen, dien ten gevolge, elk veroordeeld tot eene maand gevangenisstraf en eene geldboete van 3000 franken.

— Men verwacht de aanstaande bevalling der hertogin *van Nemours* in de maand Augustus.

— Nabij Metz worden reeds toebereidselen gemaakt voor het aldaar op te rigten legerkamp. De hertog [illegible] manoeuvres, een kasteel nabij Metz betrekken.

Behalve het kamp van Metz spreekt men van een ander dat in het departement des Landes in het najaar zou worden betrokken en waarover de hertog *van Montpensier* het kommandement zou hebben.

— De minister voor de openbare werken heeft eene commissie benoemd, die de vraagstukken wegens het bedijken van stroomen, rivieren en beken moet onderzoeken en, zoo noodig, de grondslagen van eene nieuwe wetgeving op dat stuk voorbereiden. De commissie is uit de leden der beide wetgevende kamers, staatsraden, hoofdingenieurs, enz. zamengesteld. Blijkens de vrij breedvoerige overwegingen tot dit besluit, heeft het de bezorgdheid der regering opgewekt, dat in de laatste jaren de dijkbreuken langs de voornaamste rivieren en de daardoor veroorzaakte noodlottige overstroomingen veel menigvuldiger werden dan te voren; hetgeen het vermoeden heeft doen ontstaan, dat het tegenwoordig stelsel van bedijking en de wetgeving op dat stuk niet overeenkwamen met hetgeen het behoud van kostbare landerijen en de verzekering der ingezetenen tegen zware rampen vorderden.

— In het dagblad *la Presse* leest men heden het volgende, ter gelegenheid van de gebeurtenissen op St. Domingo, hetwelk strekken kan om de denkbeelden van de fransche zijde, nopens het regt van bezit van dat eiland, in de tegenwoordige omstandigheden, te doen kennen:

„Het is thans het oogenblik om te herinneren, in weerwil der ordonnantie van 18 April 1825, die aan de oude fransche kolonie [illegible] St. Domingo de onafhankelijkheid van deszelfs gouvernement [illegible] kende; in weerwil der beide traktaten van 12 [illegible] gekondigd bij koninklijke ordonnantie van [illegible] en die de eenvoudige erkenning der [illegible] „als vrijen, souvereinen en onafhankelijken staat, [illegible] de opgestane kolonie niettemin aan het [illegible] gebonden, en regtens, zoo niet met der [illegible] De emancipatie van 1825

was slechts voorwaardelijk. Zij schonk aan de republiek der zwarten de onafhankelijkheid van haar gouvernement, maar op de bepaalde voorwaarden tot het verleenen van aanzienlijke voordeelen voor onzen handel en belangrijke schadeloosstelling voor de oude uit hun bezit gestelde kolonisten. Daar die voorwaarden niet vervuld geworden zijn, kon de onafhankelijkheid, de prijs daarvan, niet verworven ingeroepen worden.

» Wat de traktaten van 1838 betreft, zij hebben, 't is waar, onvoorwaardelijk en in de stelligste bewoordingen, de onafhankelijkheid en souvereiniteit der Haitische republiek erkend. Het tweede dier traktaten, bepalende de nieuwe grondslagen van schadeloosstelling der voormalige grondeigenaars, hield zelfs de voorzorg niet, om de betaling dier schadeloosstelling te verzekeren, door den voorwaardelijken band van de erkenning der republiek als vrijen en souvereinen staat er aan te hechten. Maar men bedriege zich niet; gezegde traktaten zouden te dien aanzien Frankrijk niet kunnen verbinden, daar zij gesloten werden zonder speciale volmagt en zonder bekrachtiging der wetgevende magt. De onvoorwaardelijke erkenning, vervat in de traktaten van 12 Februarij, stond in der daad gelijk met eene vervreemding van het grondgebied van den staat.

» Men moet niet, althans het beginsel niet uit het oog verliezen, dat de banden, die regtens het fransch gedeelte van St. Domingo nu veertig jaren geleden aan Frankrijk verbonden, nimmer opgehouden hebben te bestaan. Frankrijk kan die nog te allen tijde inroepen, en geene Europesche mogendheid kan hetzelve met regt de uitoefening van de regten betwisten uit die banden voortvloeijende. Bij de gebeurtenissen die zich voordoen of aanstaande zijn, hechten wij er gewigt aan, zulks te herinneren, gelijk wij het nu eenige maanden geleden bij eene andere gelegenheid gedaan hebben.

— In de stad Flers is in de kerk een verschrikkelijk ongeluk gebeurd. Gedurende de dienst werd een gekraak gehoord. Zich verbeeldende, dat het gebouw zou instorten, is de menigte in schrikkelijke verwarring uit de kerk gestormd, hetgeen aan omstreeks 20 menschen het leven heeft gekost, terwijl een veel grooter getal is gekwetst geraakt. Onder de omgekomenen heeft men eene ongelukkige moeder gevonden, die zich in zwangeren toestand bevond.

— Berigten uit Algiers melden, dat de maarschalk *Bugeaud* op het oogenblik van den opmarsch der expeditie, van de stammen in de provincie Algiers eene requisitie van muilezels en kameelen had gedaan, en dat er, in weerwil van het regenachtig weder en den slechten staat der wegen, een duizendtal dier dieren op het aangewezen punt, la Maison-carrée, bijeen was. — De warmte, ten gevolge van den siroccowind, was in de vlakte zoo sterk geweest, dat de thermometer op 47 centigraden stond, en een tweetal sappeurs der expeditionnaire kolonne bezweken waren.

— In een berigt van de Spaansche grenzen leest men:

» Onder dagteekening van den 24sten April heeft don *Carlos* uit Bourges eene proclamatie gerigt aan de naar Frankrijk uitgewekene Spanjaarden, welke de wapens ter verdediging zijner zaak hebben aangegord, en hen daarbij aangemaand het zwaard weder in de scheede te steken. Dit stuk luidt aldus:

» » De koning heeft vernomen, dat eenige hoofd-officieren van zijn leger, die zich in dit rijk ophouden, zich eene bevoegdheid aanmatigen, die Zijne Majesteit noch aan hen noch aan iemand verleend heeft, door zijne getrouwe onderdanen uit te noodigen en op te wekken om deel te nemen aan eene beweging, welke zij in ons ongelukkig vaderland voorbereiden. Wat daarvan ook het doel zij, Zijne Majesteit keurt dergelijke plannen hoogelijk af, en het is zijn souvereine wil, dat zijne getrouwe onderdanen, wel verre van tot zulk eene beweging op eenige wijze mede te werken, daaraan vreemd blijven en zich rustig gedragen, terwijl zij overtuigd kunnen zijn, dat Zijne Majesteit aan niemand magtiging gegeven heeft tot eene dergelijke onderneming of tot eenige terugwerking; en dat die, welke men tot stand tracht te brengen, het werk is van de trouweloosheid dergenen die der regtvaardige zaak vijandig zijn, of van de verbijstering van de zoodanigen, welke zich, zonder eenige volmagt of zending te hebben, tot scheidslieden over het lot van Spanje hebben willen opwerpen." "

» De generaal *Forcadell*, een agent van don *Carlos*, is op het oogenblik dat hij zich over de grenzen wilde begeven, in hechtenis genomen; men heeft bij hem papieren gevonden, die geenszins in overeenstemming zijn met de bovenstaande proclamatie. Daar de generaal getracht heeft de gendarmen, welke hem gevat hebben, om te koopen, zal hij voor den regter verschijnen. Wanneer deze daadzaak bewezen wordt, zou zijne straf, volgens ons wetboek, in tienjarigen dwangarbeid bestaan.

» De Fransche overheden verdubbelen hunne waakzaamheid; sedert eenigen tijd zijn er een groot aantal uitgewekene carlisten in hechtenis genomen."

— Berigten uit Madrid van den 7den Mei houden, dat de jongste depeches van het spaansche gouvernement aan den keizer van Marokko welwillend waren ontvangen, en de spaansche overbrengers zelfs met onderscheiding ontvangen waren.

De opheffing van den staat van beleg had te Madrid en in de provincie een' zeer gunstigen indruk gemaakt, en deze eerste daad van het nieuw kabinet werd dan ook algemeen toegejuicht.

De *Gazette de Madrid* maakt het dekreet bekend, waarbij de voormalige minister *Gonzales Bravo* tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister in Portugal benoemd wordt.

— Op het oogenblik loopt het gerucht, dat de heden uit Italie aangekomen post zeer ongunstige tijdingen van daar heeft medegebragt.

— Ter beurze van heden (13 *Mei*) werden omgezet: 5 pCt. 122,10; 3 pCt. 84,30; Nap. renten 102,25; Spanje 33½; 3 pCt. 36¼; Rom. L. 104½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den Mei.

De kroonprins van Zweden, *Karel Lodewijk Eugenius*, heeft den 3den dezer zijn achttiende jaar voleindigd, en is daardoor, zoowel volgens de Noorweegsche als Zweedsche grondwet, meerderjarig geworden. Koning *Oscar* heeft zich, ook ten gebruike bij het slaan der nieuwe munt, doen daguerreotyperen, bij de mededeeling waarvan een dagblad van Stockholm de welligt eenigzins overdreven opmerking maakt, dat hierdoor voor het eerst de gelegenheid zal geboren zijn om de beeldtenis van een vorst zonder vleijerij afgemaald te zien. Tot tekst voor de lijkrede op den afgestorvenen Koning hebben de woorden gediend welke *Jesaia* 41, v. 9 en 10, gelezen worden. Een aantal inwoners van Stockholm, uit verschillende standen, heeft zich vereenigd om een gouden gedenkpenning te doen slaan, ter herinnering aan de onvermoeide zorgen, door den rijksmaarschalk, graaf *Brahé*, koning *Karel Jan*, ook gedurende diens langdurige laatste ziekte, gewijd.

— In Keulen worden bereids aanstalten getroffen voor het aldaar op den eersten en tweeden Paaschdag te vieren Nederrijnsche muzijkfeest. Blijkens het daarvan uitgegeven programma, zullen op den eersten dag uitgevoerd worden *Jephta*, oratorium van *Händel*, met accompagnement van orgel en orchest, naar de oorspronkelijke partituur, en op den tweeden dag de *Missa Solemnis* (in d dur) van *Beethoven*; eene symphonie (uit c dur met de fuga), van *Mozart*, en Hymnes van *Cherubini*.

— Naar men uit Karlsruhe meldt, is onlangs van wege een der Duitsche Vorsten bij de Bondsvergadering een voorstel ingediend, strekkende om de speelbanken in Duitschland op te heffen, en zal dit voorstel door de Badensche regering ondersteund worden. Vermits sommige Duitsche regeringen groote voordeelen trekken van de verpachting der speelbanken in hare Staten, en die inrigtingen ook vele vreemdelingen plegen tot zich te trekken, is de opheffing der banken tot dusver steeds als eene onwaarschijnlijke gebeurtenis beschouwd.

— De Koning van Beijeren heeft München den 8 dezer verlaten, om zich over Hohenschwangau naar Italie en Sicilie te begeven. Voor zijn vertrek heeft die Vorst een brief aan den eersten burgemeester der genoemde hoofstad gerigt, om zijne erkentelijkheid te betuigen voor het gehouden gedrag der burgerij, en voor hare onvermoeide pogingen tot herstelling der rust en orde, die door eenige kwaadwilligen gestoord waren geworden.

ENGELAND.

LONDEN, den 12den Mei.

Sir *H. Hardinge*, de nieuw benoemde gouverneur-generaal van Indië zal zich denkelijk, aan boord eener gouvernements stoomboot, van hier naar Alexandria begeven, en vervolgens door eene andere stoomboot van Suez naar Calcutta worden overgebragt.

— Lord *J. Russell* heeft eergisteren in het Huis der Gemeenten zijn oogmerk te kennen gegeven om, bij de behandeling der regten op de suikers, voor te slaan dat alle vreemde suikers, zonder uitzondering, tegen betaling van een gelijk regt van 34 schellingen zullen worden toegelaten.

— Gisteren heeft lord *Ashley*, bij de beraadslagingen over de derde lezing der wet op de fabrijken, zijn voorstel, tot vermindering der werkuren voor vrouwen en kinderen, in het midden gebragt en verdedigd. Men weet reeds dat hij die uren, na 1 October aanstaande, op hoogstens elf, en na 1 October 1847 op hoogstens tien dagelijks bepaald wil zien. De minister *Graham* herhaalde zijn gevoelen, dat deze bepaling nadeelig voor den Staat zou wezen, en ook lord *Howick* zeide dat het daardoor te lijden geldelijk verlies niet zoo zeer door de fabrijkanten of werklieden, maar door de bevolking in het algemeen geleden zou worden. Nog andere sprekers voerden hierover het woord; de discussien moeten maandag worden voortgezet.

— Het Dublinsche geregtshof heeft, zoo als reeds verwacht werd, den 7den Mei beslist, dat het gedurende zijne tegenwoordige bijeenkomst geene uitspraak zal doen over de motie van *O'Connell* en zijne vrienden tot geheele herziening van hun regtsgeding. Eene nieuwe vertraging van weken of maanden in het eind-oordeel over deze zaak is dus te verwachten. De behoudende partij toont zich daarover teleurgesteld. Van die zijde wordt thans het gerucht verspreid, dat *O'Connell*, ofschoon reeds bijna zeventig jaren oud, een tweede huwe-

[illegible] en, wel met de zuster van een bekend voorvechters der Anglicaansche kerk!

— Sedert geruimen tijd hadden de engelsche dagbladen een volkomen stilzwijgen omtrent *Espartero* bewaard. Thans leest men in een dier bladen, dat de generaal, met zijne gemalin en nicht, nog voortdurend, in betrekkelijke afzondering, de villa Abbey-Lodge, in Regentspark alhier, bewoont.

— Uit de Vereenigde Staten is geen belangrijk nieuws. Verlangd zou de secretaris van Staat *Calhoun* de zaak der inlijving van Texas in het Congres ter tafel brengen, terwijl men inmiddels de onderhandelingen met Mexico wilde voortzetten, om het Bestuur dier Republiek voor dit denkbeeld te winnen. De heer *Calhoun* hield drukke conferentien met den engelschen minister *Pakenham*.

— In den *Morning Chronicle* vindt men de volgende berigten uit Haïti, die, zoo als dit blad zegt, aan Noord-Amerikaansche papieren ontleend zijn, en naar het schijnt tot het einde van Maart of het begin van April loopen:

»De omwenteling op Haïti, die aan het gezag van den president *Boyer* een einde heeft gemaakt, schijnt eene andere omwenteling in haar gevolg te zullen hebben, en wel eene, [illegible] de Franschen staan. Welligt zijn deze laatsten tot deze [illegible] gebragt door het slechte gevolg, dat hunne onderhandelingen met de tegenwoordige regering der negerrepubliek (die van den president *Hérard*) gehad hebben.

»De president, die tegen de bewoners van het Spaansche gedeelte van het eiland, welke tegen zijn gezag in opstand zijn gekomen, is opgetrokken, stond, volgens de laatste berigten, met eene legermagt van omstreeks 15,000 man te Azua, op drie uren afstands van St. Domingo. Verscheidene schooners waren voor hem met geschut aangekomen. De strijdkrachten der opstandelingen werden op 8 of 10,000 man geschat.

»De zoon van den president, kolonel *Deo Hérard*, die bij het uitbreken van den opstand over een der te St. Domingo in bezetting liggende regementen bevel voerde en daarmede door de opstandelingen gevangen is genomen, heeft met al zijne manschappen van dezen de vrijheid terug erlangd, onder voorwaarde van niet tegen de opstandelingen te dienen. Hij is met zijne manschappen over Jacmel te Port-républicain (den tegenwoordigen naam van de hoofdstad, Port-au-Prince) aangekomen.

»Bij het uitbreken van den opstand had een der hoofden daarvan, de kolonel *Pimentel*, eene stad in bezit genomen, die aan de grenzen van het Spaansche gedeelte van het eiland gelegen is. Die plaats wordt bijna uitsluitend door houthakkers bewoond, die het mahognyhout bewerken. Zij bevonden zich aan hunnen arbeid, toen het gerucht hun ter ooren kwam, dat de president met zijne troepen naar hunne woonplaats in aantogt was. Zij namen daarop den kolonel gevangen en zonden hem met de bij hem gevondene papieren naar het hoofdkwartier van den president. Onder deze papieren heeft men de bewijzen van eene soort van onderhandeling tusschen de opstandelingen en de Fransche regering, door tusschenkomst van den Franschen consul te St. Domingo, gevonden. De Franschen [illegible] deze stukken, aan de opstandelingen geld, wapenen en zelfs, zoo dit noodig ware, 10,000 man troepen aan, onder voorwaarde, dat men hun het schier-eiland Samana, dat tot het oostelijk of Spaansche gedeelte van het eiland behoort, mogt afstaan, willende zij daarvan eene rustplaats voor hunne zeemagt maken. Ook beloofden zij medewerking tot het terugverkrijgen van het gedeelte van het eiland, hetwelk hun vroeger heeft toebehoord. Deze ontdekking heeft levendige verontwaardiging (bij de Engelschen?) doen ontstaan.»

BELGIE.

BRUSSEL, den 14den Mei.

De kamer der vertegenwoordigers, ofschoon ll. Zaturdag de algemeene discussie over het aanhangig ontwerp, betrekkelijk de daarstelling van differentiële regten gesloten hebbende, is in de zitting van gisteren toch weder in algemeene beschouwingen over de zaak vervallen. De heer *Lesoinne* heeft het geheele stelsel bestreden. De graaf *Meeus* was van oordeel dat het beschermend stelsel nuttige gevolgen zou hebben, maar hij meende dat de onderscheidene te berde gebragte ontwerpen nog niet rijp genoeg waren, dat men zich derhalve vergenoegen moest, met voor het tegenwoordige het beginsel aan te nemen, en aan het gouvernement de zorg over te laten, om tegen de volgende zitting een nieuw weldoordacht ontwerp aan te bieden. De heer *Rodenbach* drong op nieuw op de aanneming van het stelsel der differentiële regten aan, waardoor de Belgen in staat zouden gesteld worden zelve hunne producten uit te voeren. De heer *Lijs* vereenigde zich met het gevoelen van den heer *Meeus*, waartegen de heer *de Foere* zich ten sterkste verzette. De zitting eindigde met eenige inlichtingen van den minister van binnenlandsche zaken over de verhouding van den in- en uitvoer.

— De *Moniteur* deelt den staat mede van de in- en uitvoeren langs de Maas in Holland. Daaruit blijkt dat Nederland in 1841 langs die rivier in Belgie heeft ingevoerd voor 2,450,834 fr., en in 1842 voor 4,215,057 fr., terwijl de Belgen in 1841 voor 6,065,275 fr. en in 1842 voor 6,281,080 fr. ingevoerd hebben. In 1843 was de verhouding: in Belgie ingevoerd 3,053,657 fr.; in Nederland 6,317,726.

— Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden heeft aan het genootschap *St. Michael* te Gend, op deszelfs aanvrage, 2000 franken doen toekomen, wegens een door wijlen Hoogstdeszelfs doorluchtigen Vader, die den titel van honorair lid van hetzelve had aangenomen, toegezegd geschenk na zijnen dood. Een dagblad, deze daadzaak mededeelende, doet dezelve van de volgende opmerking vergezeld gaan:

»De aanvrage, namens het genootschap *St. Michael* gedaan, was aan eenige personen gewaagd voorgekomen. En in der daad, de uitvoering eener Koninklijke gunst te vragen aan de doorluchtige erfgenamen van den grooten Koning, wiens buitengewone weldaden met zoo veel ondank waren beloond, scheen onbedacht te zijn. Men herinnerde zich het gedrag van Keizer *Leopold II*, die, door den Franschen inval van Belgie beroofd, verklaard had, dat hij zich geheel ontslagen achtte van alle gunsten, welke hij aan de Belgen mogt beloofd hebben. Men had echter vergeten, dat de edelmoedigheid en edelaardigheid erfelijke gevoelens zijn in het Doorluchtig Koninklijk Huis der *Nassaus*.»

Voor weinige weken heeft het genootschap van *St. George*, insgelijks te Gend gevestigd, eene dergelijke gift ontvangen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den Mei.

Uit 's Bosch wordt van den 13den dezer geschreven:

»Niet zoo als sommige dagbladen hebben aangekondigd, is de geprojecteerde aanleg van eenen ijzeren spoorweg over Breda naar 's Bosch van de hand gewezen, maar alleen gedifficulteerd in de daaraan te geven rigting over Tilburg, en indien had kunnen worden genoegen genomen met de rigting door de militaire genie aangeduid (namelijk van 's Hertogenbosch over Vlijmen, Nieuwkuik, Drunen, Baardwijk, Waalwijk, Besoyen, Cappelle, Waspik, Raamsdonk, Geertruidenberg en Terheyden tot Breda) dan zou de aanleg van dien weg voor eene meer gunstige overweging vatbaar geweest zijn. — Hoezeer nu die aangewezene rigting met meer kosten en zwarigheden zou gepaard gaan, is zij echter verkieslijker, uithoofde van den eventuelen aanleg van eene gelijke spoorweglijn uit Gorinchem naar Waalwijk, waardoor deze stad in regtstreeksche gemeenschap zou komen met Amsterdam en geheel Holland. — Men koestert alzoo de hoop, dat indien Z. M. de Koning, op een nader door de ondernemers te doen verzoek, in de uitvoering van het eerste plan mogt blijven difficulteren, zij of anderen alsdan tot dat, door de genie aangewezen, zullen kunnen overgaan.»

De *Gorinchemsche Courant* van heden zegt het volgende:

»Men verzekert hier vrij algemeen, dat een zijtak van den Rijnspoorweg, langs Jaarsveld, Schoonhoven en deze vesting zal worden gelegd, ten einde vervolgens langs Breda zich met die van Antwerpen te vereenigen.»

Uit 's Hage schrijft men dat Z. M. de Koning heden ochtend vroeg naar het Loo is vertrokken, en H. M. de Koningin naar Soestdijk.

— Den 11den, is te Utrecht in den ouderdom van 65 jaren overleden Z. Exc. de gepensionneerde luitenant-generaal *Th. Bruine*, ridder der orde van den Nederlandschen leeuw en van het legioen van eer.

— De minister van financiën heeft, ter uitvoering van art. 3 der wet van 27 December 1840 (*Staatsblad n°.* 79) in de *Staats-Courant* bekend, dat het gezamenlijk bedrag van schatkistbiljetten, daargesteld krachtens de wetten van 27 December 1840 (*Staatsblad n°.* 78) en 19 Junij 1843 (*Staatsblad n°.* 25), op den eersten dezer maand beliep de somma van *f.* 12,785,100.00.

— Bij koninklijke besluiten van den 9den en 10den dezer maand, zijn tot gegradueerde leden in het geregtshof te Paramaribo benoemd de heeren: mr. *A. Kikkert Schotborg* en mr. *J. A. Lisman*.

— Uit Kolhoorn (Noord-Holland) schrijft men nader, van den 11den, dat het werkvolk dien dag wederom aan den arbeid gegaan was, nadat eene militaire magt zich had gedeployeerd, en het volk was gesommeerd, om of den arbeid te hervatten voor het laatst overeengekomen loon, of het werk te verlaten. Allen hebben het eerste gekozen en zich op nieuw tot den arbeid verbonden. Aan drie der belhamels is zulks echter niet vergund; zij zijn in hechtenis genomen en onder escorte naar Alkmaar vervoerd.

— Uit Maastricht wordt geschreven, dat den 29sten dezer zal worden aanbesteed de aanleg van den grooten weg van Nijmegen over Beek, langs Sittard tot Susteren. Aan de verdere gedeelten van den weg naar Maastricht wordt reeds gearbeid.

— De prijs en premie, bestemd voor de harddraverij, welke op den 21sten dezer te Utrecht zal plaats hebben, zullen, gelijk men van daar schrijft, eerstdaags in de raadkamer van het stadhuis ten toon gesteld worden. De prijs is eene *zilveren Schenkkan à la renaissance*. De monding [illegible] is gecanneleerd en van [illegible] verguld; de hals is gedekt met [illegible] de schoonheid van den vorm doen uitkomen; de romp, van rijk drijfwerk voorzien, vertoont eigen-

aardig een kunstwerk; een geslingerd lint duidt den weg der barde; draverij aan en kronkelt zich boven aan het wapen der stad, dat op de voorzijde der kan prijkt. Iets lager, omgeven met arabesken, is zij gevat in bladen, en het keurig bewerkte hengsel draagt een fraai paard. Het smaakvol geheel rust op eenen voet van sierlijk schulpwerk. De piedestal, gedekt met rood fluweel, waarop de vaas geplaatst is, voldoet aan het oogmerk, en is voorzien met de woorden: *Palma dabor rapido cursu qui vicerit omnes.* (Dat is: *Ik zal tot zegeteeken gegeven worden aan dengenen, die allen in snellen loop zal overwinnen.*) De heer *J. M. van Kempen* te Utrecht heeft dat stuk ontworpen, en in zijne fabrijk vervaardigd.

De premie bestaat in twee extra fraaije met *zilver gemonteerde Hoofdstellen*, vervaardigd door den heer *A. Grolman*, zadelmaker te Utrecht. De grond van rood fluweel, omgeven met geel en afgewisseld door blaauw, doet het fijne zilveren borduurwerk van den heer *P. J. Schuil*, borduurwerker aldaar, dat overal sierlijk is aangebragt en op het fronteel het wapen der stad voorstelt, zeer schoon uitkomen. Het geheel munt uit door eene keurige en vlugge bewerking.

— Uit Goes wordt gemeld, dat de meestoof van den heer *van den Bosch*, gelegen in den Wilhelmina-polder, op ll. vrijdag-avond door brand is vernield. De brand is zoo spoedig toegenomen, dat, niettegenstaande dadelijk toegesnelde hulp, er aan geen behoud te denken was, zijnde echter het huis en ook de belendende huisjes gered. De oorzaak is niet bekend.

— Op den 23sten dezer zal, onder nadere approbatie, door de Commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmermeer, op het stadhuis te Haarlem, bij inschrijving en opbod worden aanbesteed, 1°. het maken van een gedeelte der bedijking en ringvaart, aanvangende uit de reeds gegraven ringvaart bij de grensscheiding der provinciën Noord-Holland en Zuid-Holland, en strekkende door de gemeente Bennebroek tot aan en in de mede reeds daargestelde beringing even ten noorden de Zwartenburgervaart in de gemeente Heemstede, alsmede het opwerken van eenige vakken ringdijk en het sluiten van sommige gemeenschapsopeningen en opruimen van dammen in de ringvaart tusschen de Hillegommerbeek en het Zuider-Spaarne, en 2°. de vereischt wordende herstellingen, benevens het onderhouden tot 1 Mei 1845 van al de bereids voltooide werken tot droogmaking van het Haarlemmermeer en de verdere daarmede in verband staande werken; waarvan de bestekken zullen ter lezing liggen, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van de Gouvernementen der provinciën Noord-Holland en Zuid-Holland, te Haarlem en 's Gravenhage, op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaats-werken in gemelde provinciën ter lezing gelegd worden.

— Uit 's Hage schrijft men, dat het stedelijk bestuur der residentie met de heeren *A. van Oven* aldaar en *E. E. Goldsmit* te Parijs, gecontracteerd heeft wegens het verlichten der gansche stad door gaslicht. Het getal der gaslichten is bepaald op 880. Het gas is naar een geheel nieuw stelsel vervaardigd en zou veel helderder en zuiverder branden, dan het tot nog toe algemeen in gebruik zijnde. —

— Uit Veenhuizen wordt van den 10den gemeld:

„Gisteren op den middag zag men alhier uit onderscheidene windstreken onweêrsbuijen zamentrekken, en spoedig daarop hadden wij een allerverschrikkelijkst en lang aanhoudend onweder van bliksem en donder, zoodat ook de stevigste gebouwen schudden, gelijk het bleek, uit de onmiddellijk op den bliksem volgende donderslagen, dat het onweder ons zeer nabij was. Daarenboven was het vergezeld van stortregen en zwaren hagelslag, zoodat tuinen en velden als in den winter door de sneeuw geheel met een wit kleed bedekt waren en de hagel zelfs heden op vele plaatsen nog te zien is, en veel schade aan het gewas en de tuinvruchten veroorzaakt heeft. Ook is de bliksem geslagen in den toren van het protestantsche kerkgebouw, en heeft het houtwerk aangestoken, doch gelukkig heeft men dien brand na moeijelijken en aanhoudenden arbeid kunnen bedwingen."

— Den 9den dezer promoveerde aan de Utrechtsche Hoogeschool in de medicijnen de heer *J. Ruyssenaers*, uit Zevenbergen, na de verdediging zijner dissertatie *de Nephritidis et Lithogenesis quibusdam momentis, rerum subtiliori fabrica illustratis.*

— Een der provinciale hoven onlangs verklaard hebbende, dat het inslaan van glasruiten niet viel onder eenige strafbepaling van het *code pénal*, heeft de Hooge Raad daarentegen verklaard, dat, schoon het inslaan van glasruiten niet daarstelt de afbreking eener afsluiting, door die daad echter eene afsluiting gedeeltelijk is verbroken of vernield, en ze dus allezins valt in de termen van Art. 456 C. P.

— In de Javasche Couranten tot den 30sten December jl. leest men de volgende berigten:

Batavia, 22 December 1843.

In den namiddag van den 18den dezer, omstreeks twee ure, is in de negorij Tjiandjoer (Preanger Regentschappen), in eene tot de posterij aldaar behoorende woning, brand ontstaan, ten gevolge waarvan de in de nabijheid gelegen herberg en verscheiden andere woningen en pakhuizen, ten getale van 254, zijn in de asch gelegd.

Door eenen hevigen wind, werd het vuur in verschillende rigtingen uitgebreid en heeft men eerst omstreeks half vijf ure den brand meester kunnen worden. Het blijkt niet, dat bij dit ongeval menschen zijn omgekomen.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal waren benoemd:

tot secretaris en fiscaal bij de regtbank van ommegang in de Samarangsche afdeeling mr. *H. J. W. van Lawick van Pabst*, advocaat en procureur bij den raad van justitie te Soerabaya;

tot secretaris der Javasche bank mr. *H. Merkus Willer*, notaris te Batavia;

tot adsistent resident voor de politie te Samarang *M. A. J. Gaillad*, secretaris dier residentie;

voor de dienst ter Sumatra's Westkust:

tot controleur der 1ste klasse, de controleur der 2de klasse *W. Ivans*;

tot controleurs der 2de klasse, de controleurs der 3de klasse *H. Diepenhorst*, *E. H. van der Ven*, *R. C. van Prehn*, *A. P. Godon*, *E. J. Bockel* en *W. F. Godin*;

tot controleurs der 3de klasse, de surnumeraire ambtenaren *L. C. van Polanen Petel*, *R. Zellner*, en de commies ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Singkel *A. E. Warmoltz*;

tot commies ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Padang *P. H. Bodeman*, thans die betrekking waarnemende;

tot eersten commies op het residentie-kantoor te Samarang, tevens secretaris van den landraad aldaar, *J. Kijzelaar*, benoemd 2de commies op het bureau van den gouverneur van Sumatra's Westkust;

tot 2den commies op het residentie-kantoor te Muntok (Banka) *P. Severijn*, klerk bij het Marine-departement;

tot commies-boekhouder bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Soerabaya *E. H. Heymeriks*, thans klerk bij denzelven;

tot post-commies te Buitenzorg, *K. A. Dekker*, buitengewoon geëmployeerde ter secretarie van den directeur-generaal van financiën.

Eervol ontslagen, onder toekenning van wachtgeld, de adsistent resident van Indramayo (residentie Cheribon) *A. C. Blasius*.

Eervol ontslagen de 3de commies op het residentie-kantoor te Muntok (Banka) *J. G. Dekker*.

Gepensionneerd, de eervol ontslagen opziener der eerste klasse bij de indigo-cultuur *J. G. Rhemrev*.

Uit 's Lands dienst ontslagen, met behoud van aanspraak op pensioen, de gesuspendeerde resident van Banka *H. M. le Roux*.

Bij het regiment Oost-Indische cavalerie, bevorderd:

tot ritmeester, de 1ste luitenant *E. C. Gabel*;

tot 1sten luitenant, de 2den luitenant *S. Jonissen*;

tot 2den luitenant, de opper-wachtmeester *H. J. van der Pan*.

Op verzoek gepensionneerd, de ritmeester bij bovengenoemd regement *C. M. Cavalini*.

192ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

17e Trekking. N°. 1915, een prijs van ƒ 1000.

18e „ N°s. 7788, 7182, ieder ƒ 1000.

19e „ N°. 19610, ƒ 1000; N°. 20101, ƒ 10,000.

20e „ Geene.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (14 *Mei*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 60 negen zest., (½), negen zest.; Nieuwe 3 pCt. 74¾, ½; 5 pCt. 100¾, ½; Syndic. 4½ pCt. 98⅝; 3½ pCt. 86⅝, ½; Handelm. 145 drie achtste, 145, ¼; O. Indie 100; Rijn Spoorweg 103; Amst. Holl. Spoorweg 109, 108½; Ardoins 22 dert. zest.; dito coupon 26⅝, 27¾; dito 3 pCt. 36; Portug. te L. 2½ pCt. 46¾, ⅝; Rusland 4 pCt. Stiegl. 90½.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.